

Dreptul

Săptămînal juridic

9 771857 318501

ISSN 1857-3185

VINERI

30 iulie 2010

Anul IX

nr. 28 (335)

8 pagini – 2,50 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Jumătate din copiii din școlile-internat trebuie să fie reintegrați în familii pag. 3

Numărul vehiculelor supuse controlului la punctele de frontieră moldo-române va fi redus la jumătate pag. 4

Cer de la medici 500 de mii de euro pentru că le-au schimbat copilul la naștere pag. 5

R. Moldova mizează pe obținerea unei foi de parcurs...

Prim-ministrul Vlad Filat a susținut un briefing privind rezultatele vizitei la Bruxelles, potrivit unui comunicat de la Direcția comunicare și relații cu presa a Guvernului.

Vlad Filat a spus că a avut o întrevedere cu Yves Leterme, prim-ministrul Regatului Belgiei, țară care deține Președinția la Consiliul UE, în cadrul căreia s-a discutat despre relațiile bilaterale dintre cele două state și perspectiva europeană a Republicii Moldova.

„Pentru Republica Moldova președinția belgiană este extrem de importantă. Belgia susține Republica Moldova pe calea reformelor demarate de democratizare a țării și a apropierei de UE”, a spus Premierul.

Prim-ministrul a declarat că, în cadrul întrevederii cu Ștefan Fule, Comisar pentru Extindere și Politică Europeană de Vecinătate, s-a discutat despre posibilitatea recepțio-

nării cât mai curînd posibil a recomandărilor Comisiei Europene privind Zona de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător și lansarea negocierilor pe marginea Acordului

de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător. De asemenea, s-a vorbit despre angajamentul Guvernului în ceea ce ține de pregătirea pentru dialogul pe marginea liberalizării regimului de vize. În septembrie, urmează să fie efectuată o misiune de evaluare a experților europeni în acest sens, după care va fi pregătită o foaie de parcurs pentru Republica Moldova. Tot atunci vor fi transmise Republicii Moldova recomandări din partea UE referitoare la negocierile pe marginea Acordului de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător.

„Republica Moldova mizează pe susținerea Comisiei Europene în vederea obținerii unei foi de parcurs privind regimul liberalizat de vize

în toamna anului curent. Din momentul în care vom primi acest document, în decurs de 18 luni, cetățenii Republicii Moldova vor obține posibilitatea de a circula liber în spațiul european. De asemenea, din momentul demarării negocierilor pe marginea Acordului de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător sînt necesari maximum doi ani pentru semnarea acestui document”, a precizat Premierul.

Vlad Filat a spus că, în cadrul întrevederilor avute, a solicitat Comisiei Europene majorarea cotei de export a vinurilor moldovenești pe piața comunitară. Premierul a specificat că Dacian Cioloș, Comisar European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, a confirmat faptul că toate demersurile necesare în acest sens au fost făcute, urmînd ca în scurt timp să demareze procedurile specifice unor astfel de situații.

„Cota acordată vinurilor moldovenești pe piața UE va fi dublată, astfel încît vom putea exporta pînă la 35 milioane sticle. În 6 luni ale anului curent, au fost utilizate 85% din cota rezervată Moldovei, ceea ce denotă că

cererea pentru vinurile noastre există”, a precizat prim-ministrul.

Vlad Filat a spus că este satisfăcut de vizita pe care a avut-o la Bruxelles, precizînd că a găsit înțelegere din partea oficialilor europeni.

„Am simțit sprijin pentru Republica Moldova. Avem prieteni, parteneri care nu ne vor lăsa singuri în fața greutăților”, a precizat Vlad Filat.

În context, premierul a specificat că a primit asigurări că Uniunea Europeană va acorda ajutor Republicii Moldova pentru lichidarea consecințelor inundațiilor.

În cadrul întrevederilor s-a discutat și despre agenda politică a Republicii Moldova. Prim-ministrul a spus că a primit un mesaj clar din partea oficialilor europeni privind respectarea înțelegerilor la care s-a ajuns anterior – organizarea la 5 septembrie a unui referendum, iar ulterior a alegerilor parlamentare și prezidențiale. Vlad Filat a precizat că autoritățile vor asigura condiții optime pentru desfășurarea scrutinelor în mod democratic, consolidînd astfel procesele demarate de democratizare a țării.

La Chișinău vor sosi două misiuni de evaluare din partea Comisiei Europene

Două misiuni de evaluare din partea Comisiei Europene vor vizita, în luna septembrie 2010, Republica Moldova în cadrul dialogului privind liberalizarea regimului de vize, lansat pe 15 iunie anul curent la Luxemburg. O declarație în acest sens a făcut viceprim-ministrul Iurie Leancă, ministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene, în ședința Comisiei guvernamentale pentru integrare europeană.

Potrivit lui Leancă, cele două misiuni vor evalua situația în ceea ce privește realizările și deficiențele la capitolele securitatea documentelor, inclusiv implementarea pașapoartelor biometrice, migrația ilegală și readmisia, ordinea publică și securitatea, relații externe. În baza recomandărilor celor două misiuni, Comisia Europeană va elabora un document – plan de acțiuni sau foaie de parcurs, în care vor fi conturate acțiunile pe care Republica Moldova urmează să le întreprindă pe fiecare

domeniu în parte, precum și perioada în care am putea obține liberalizarea regimului de vize, a precizat ministrul.

În context, prim-ministrul Vlad Filat a solicitat respectarea termenelor de introducere a pașapoartelor biometrice și trecerea la sistemul tehnic de înregistrare a cetățenilor străini pe perimetrul transnistrean al hotelurilor estice ale țării, în contextul în care Republica Moldova

și-a asumat angajamentul de a oferi securitatea actelor de identitate, dar și a proceselor migraționale.

Iurie Leancă a mai comunicat că, de asemenea, Republica Moldova a obținut deschiderea Comisiei Europene pentru începerea dialogului care va permite liberalizarea spațiului aerian, în urma căreia mai multe companii aeronautice străine, inclusiv europene, vor putea intra în spațiul nostru, ceea ce va conduce la reducerea costurilor biletelor și la creșterea securității zborurilor. Comisia Europeană se angajează să sprijine și costurile implementării acestor reforme, a accentuat Leancă.

Vicepremierul Valeriu Lazăr, ministru al Economiei, a anunțat că în toamnă urmează să fie lansate și negocierile în vederea creării zonei de comerț liber aprofundat și cuprinzător cu UE în cadrul Acordului de Asocierie.

Valeriu Cosarciuc, ministru al Agriculturii și Industriei Alimentare, a menționat că, în timpul apropiat, urmează să fie creată o agenție unică de siguranță a alimentelor. În opinia lui Cosarciuc, odată cu formarea acestei agenții, va fi creat un sistem de siguranță a produselor alimentare, în conformitate cu rigorile europene.

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a elaborat un Plan de Acțiuni al Republicii Moldova, care include priorități de reformă în domeniul integrării europene pînă în luna iunie 2011 și care urmează să fie propus spre aprobare la ședința următoare a Comisiei guvernamentale pentru integrare europeană.

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ Flash

A fost numit noul ambasador moldovean în Belgia

Președintele interimar, spicherul Mihai Ghimpu, a semnat, luni 26 iulie, decretul privind numirea lui Mihai Gribincea în funcția de Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al R. Moldova în Regatul Belgiei.

Această funcție a fost deținută anterior de Victor Gaiciuc, care a cumulat și funcțiile de reprezentant al Moldovei la NATO și ambasador în Regatul Țărilor de Jos, cu reședința la Bruxelles. Gaiciuc a fost rechemat din funcție la sfârșitul anului trecut. Mihai Gribincea a activat anterior, între 1993-1994, la ambasada moldoveană la Moscova. A lucrat pentru Misiunea OSCE din Georgia și Croația, iar în ultima vreme a fost consilier politic al Înaltului Comisar OSCE pentru minorități naționale, cu sediul la Haga.

Moldovenii de peste hotare se vor putea înregistra on-line în listele electorale prealabile pentru referendum

Comisia Electorală Centrală a lansat, în premieră, procedura on-line de înregistrare prealabilă în listele electorale a cetățenilor Republicii Moldova, aflați peste hotarele țării.

Alegătorii aflați peste hotarele țării vor trebui să acceseze pagina www.voteaza.md și să completeze formularul on-line. Ulterior în baza declarației pe proprie răspundere ei vor fi radiați temporar (doar pentru referendumul din 5 septembrie 2010) din listele electorale de la domiciliul lor din Republica Moldova.

Potrivit Regulamentului CEC, perioada de înregistrare prealabilă a cetățenilor Republicii Moldova aflați în străinătate va începe cu 40 de zile înainte de ziua alegerilor și se va termina cu 25 de zile pînă la ziua alegerilor.

Înregistrarea prealabilă nu este obligatorie, iar alegătorii care, din diferite motive, nu au urmat această procedură, își vor putea exercita dreptul de vot, prezentându-se în ziua alegerilor la secția de votare respectivă. În afara hotarelor Republicii Moldova vor fi deschise 79 de secții pentru vot, în 27 de țări ale lumii.

Cetățenii moldoveni pot schimba pașaportul vechi în oficiile poștale

De la 29 iulie cetățenii Republicii Moldova vor putea schimba pașaportul vechi în oficiile poștale, comunică Ministerul Dezvoltării Informaționale și Comunicațiilor.

Proiectul va demara în două localități ale republicii – Florești și Cahul.

În conformitate cu acest serviciu, orice locuitor al acestor două orașe în caz de necesitate poate depune cerere în oficiul poștal de la locul vizei de reședință din localitate, plătind toate serviciile necesare conform listei prețurilor și expediind în oficiul documentare pașaportul vechi și primindu-l pe cel nou. Această procedură încă nu prevede schimbarea datelor din pașaport, precum și nici documentarea copiilor.

Deținuții vor putea primi pașapoarte după scheme simplificate

Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor a elaborat un proiect de lege, în conformitate cu care orice cetățean al Moldovei este în drept să primească pașaportul și alte acte necesare în cazul, în care nu îl împiedică decizia judecătorească.

Din numărul celor la care se referă această hotărîre fac parte și cei trași la răspundere penală care au datorii față de stat, persoanele juridice sau fizice.

Moldova are cele mai mici venituri din Europa

În Moldova avem cele mai mici venituri din Europa. Un clasament realizat de portalul capital.ro arată că moldovenii au salarii mai mici și în comparație cu vecinii din regiune.

Printre vecinii Moldovei, cele mai mari salarii se dau în România, unde venitul minim lunar este de trei ori mai mare decît cel din țara noastră. Mai bine decît noi o duc și belarușii, care au un salariu minim cu 10 euro mai mare decît cel din Moldova. Ucrainenii cîștigă minimum 52 de euro.

În Uniunea Europeană, cele mai mari salarii sînt oferite în Luxemburg și depășesc 1600 de euro, sau de 35 de ori venitul minim din Moldova. Luxemburg este urmat de Irlanda și Olanda.

În același timp, Barometrul de Opinie Publică, realizat în luna mai 2010, arată că pentru circa 33 la sută din populația Moldovei banii cîștigați nu ajung nici pentru strictul necesar. Doar aproximativ 43 la sută din moldoveni au un salariu suficient pentru lucrurile de primă necesitate.

Pentru ca să poată participa la referendum, studenții trebuie să obțină viza de reședință în localitatea unde studiază

Studenții din primul an se vor putea prezenta la referendum doar dacă vor obține în timp util viza de reședință în localitatea în care studiază. În caz contrar, studenții au nevoie de un certificat de vot de la biroul electoral din localitatea de domiciliu, care le permite să își exprime opțiunea la orice secție de vot din țară.

Reprezentanții Comisiei Electorale Centrale spun că birourile electorale se vor deschide cu 25 de zile înainte de referendum, pentru a le da posibilitatea tuturor să obțină documentele necesare pentru vot.

Referendumul privind modificarea Constituției va avea loc pe 5 septembrie.

In memoria Omului și Savantului Tudor ROȘCA

Ziua de 30 iulie 2010 marchează un eveniment de doliu și de mare tristețe pentru societatea noastră, soldat cu o grea pierdere pentru întreaga lume academică, deoarece deja un an sîntem îndurerăți de trecerea în lumea celor drepiți a Omului și Savantului Tudor Roșca, personalitate notorie ce semnifică un etalon al științei juridice autohtone.

Tudor Roșca s-a născut la 29 mai 1947 în s. Talmază, raionul Ștefan Vodă, într-o familie de oameni vrednici și gospodari: Efrosenia și Avram Roșca. După absolvirea școlii medii din satul natal și satisfacerea serviciului militar, în anul 1969 este admis la Facultatea de Drept a Universității de Stat din Moldova pe care a absolvit-o cu mențiune în anul 1974. Continuă studiile postuniversitare la aspirantura Universității de Stat din Moscova „Mihail Lomonosov” și în anul 1978 susține cu succes teza de doctorat, fiindu-i conferit titlul științific de doctor în drept. Din decembrie 1977 își începe activitatea didactico-științifică în învățămîntul

juridic superior, parcurgînd etapele de: lector-asistent, lector, lector superior, conferențiar și profesor universitar. La 1 martie 1985 este ales decan al Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova, funcție pe care a exercitat-o pînă în anul 1991. În această perioadă de timp Facultatea de Drept a înregistrat performanțe remarcabile, plasîndu-se pe unul dintre primele locuri în cadrul competiției unionale privind pregătirea cadrelor în organele de drept, desfășurată între instituțiile de învățămînt juridic superior din URSS. Prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova este transferat și, respectiv, numit în funcție de comandant (rector) al Academiei Naționale de Poliție „Ștefan cel Mare”. Fiind unul dintre fondatorii acestei importante instituții de învățămînt juridic superior, a elaborat și a promovat politici moderne de instruire și formare a corpului de ofițeri de poliție. În anul 1998 este numit prorector pentru studiile cu frecvență redusă la Universitatea de Stat din Moldova, iar în anul 2002 revine la Facultatea de Drept ca profesor universitar la Catedra Drept constituțional și Drept administrativ. În anul 2007 i s-a conferit titlul onorific *Doctor Honoris Causa*.

Pe tot parcursul vieții, prin prestigioasele sale fapte și merite, Tudor Roșca s-a impus ca un savant jurist de notorietate europeană, promotor activ și militant consecvent pentru reforma în-

vățămîntului juridic superior și consolidarea regimului constituțional în Republica Moldova. Înezestrat cu calități omenești și profesionale deosebite, Tudor Roșca a împărțit, cu dăruire de sine, taina unei ilustre gîndiri științifice în domeniul Dreptului administrativ și, ca valoros cadru didactic, dotat cu un profund simț pedagogic, stimat și iubit de colegi și de studenți, și-a pus amprenta asupra cultivării și dezvoltării profesionale a numeroase promoții de juriști.

Importanța, complexitatea și profunzimea prelegerilor ținute în aulele academice, conjugate cu o veritabilă energetică intelectuală ce emană adevăr și înțelepciune, întreaga lui ființă umană și prestație profesională de excepție au condus la recunoașterea domnului Tudor Roșca o personalitate marcantă a Științei și Educației din Republica Moldova.

Disponînd de competențe administrative-organizatorice excepționale, bazate pe un comportament ireproșabil și idei progresiste, Tudor Roșca a desfășurat o activitate vastă și productivă ca conducător. Această activitate, pentru care avea un vădit talent și o mare vocație, i-a lăsat puțin timp pentru creația doctrinară, iar soarta prea puțin mîrinimoasă l-a împiedicat să-și realizeze integral obiectivele propuse și să-și valorifice bogatul potențial juridic de care dispunea.

Mă simt norocos și onorat în cariera juridică, pentru faptul că soarta mi-a oferit

fericită ocazie să fiu unul dintre multipli discipoli ai regretatului profesor Tudor Roșca, sub ale cărui îndrumare și povățuire am făcut studiile universitare și post-universitare (doctorantura), astfel elaborînd și susținînd în anul 1987 teza de licență, iar ulterior, în anul 1998 – teza de doctorat. Trăsătura cea mai copleșitoare pentru discipolii săi, cei care reprezentăm o altă generație, mai tînără și cu mai puțină experiență profesională, trăsătură care ne înduioșă și ne înaripa, era modestia și respectul domnului profesor cu care ne trata, atitudinea grijulie și responsabilă pentru ajutorul pe care ni-l acorda cu o grație de sacrificiu.

Din nefericire, firul vieții sale s-a întrerupt brusc, mult prea devreme. Deși nu mai este alături de noi, Tudor Roșca rămîne un izvor nesecat și dătător de viață pentru toți cei care l-am avut în preajmă, pentru comunitatea juridică și pentru generațiile viitoare de juriști, luminîndu-le ca o făclie calea și destinul.

Bunul Dumnezeu să-l odihnească în pace și să ne călăuzească spre activități nobile și demne pentru realizarea intențiilor și faptelor pornite de către Omul și Savantul Tudor Roșca.

Cu profundă recunoștință și adînci plecăciuni,
Sergiu FURDUI,
doctor în drept,
conferențiar universitar,
vicepreședintele Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție

Republica Moldova nu trebuie să aștepte...

„Republica Moldova nu trebuie să aștepte cînd UE o va împinge să ratifice Statutul de la Roma, ci să o facă singură”, a declarat la o ședință a Clubului de Presă al Asociației pentru Politică Externă directorul executiv al acesteia, Victor Chirilă. Republica Moldova a semnat Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale (CPI) la 8 septembrie 2000, dar nu l-a ratificat nici pînă în ziua de astăzi. Deși toate documentele sînt gata, acest proiect nu ajunge pe agenda Parlamentului.

„Acest lucru nu poate dura pînă la infinit, dialogul și relațiile cu UE se aprofundează și vom ajunge la momentul cînd va trebui să luăm o decizie”, a spus Victor Chirilă. El a menționat că Republica Moldova trebuie să transforme această ratificare într-un avantaj pentru a demonstra că Guvernul în permanență își îndeplinește anajamentele față de UE.

Expertul asociat al APE, Mihail Popșoi, spune că Ministerul Justiției a pregătit toate proiectele de lege necesare pentru ratificarea Statutului de la Roma încă în anul 2006, iar la 2 octombrie

2007, Curtea Constituțională a validat proiectul de lege propus de Guvern. Acesta a intrat în Parlament la 29 ianuarie 2008, dar nu a fost supus votului.

Expertul APE spune că dacă Republica Moldova ar ratifica acest statut, ar manifesta pe plan internațional intenția de a stabili un sistem comun de justiție penală internațională, va consolida sistemul de justiție și va dovedi Uniunii Europene intenția conștientă de integrare europeană.

Potrivit lui, costul de ratificare a documentului pe care ar trebui să-l plătească Republica Moldova în acest an nu ar depăși 2 mii de euro, acesta fiind unul infim.

În context, Mihail Popșoi a reiterat cîteva dintre recomandările societății civile față de conducerea țării. Printre acestea: Parlamentul

ar trebui să includă ratificarea Statutului de la Roma al CPI pe agenda sa de activitate; Guvernul să includă problematica dată în planul de acțiuni pe termen mediu cu UE; Ministerul Afacerilor

drul MAEIE, Eugen Revenco, a spus că odată cu ratificarea acestui Statut se va atrage atenția și la rezervele Republicii Moldova. „MAE a pornit un proces de reevaluare a rezervelor care au fost acumulate de-a lungul anilor și avem mai mult de 80 de Convenții unde găsim rezerve, din acestea circa 40 se referă la rezerve teritoriale”. Eugen Revenco a menționat că acest proces va dura ceva timp, dar prioritate se va da Convențiilor cu privire la drepturile omului și cele teritoriale.

Curtea Penală Internațională a fost fondată la 17 iulie 1998, odată cu adoptarea Statutului de la Roma, avînd drept scop crearea unei instanțe internaționale competente și permanente menită să judece indivizii care au comis cele mai odioase crime cunoscute umanității. Statutul de la Roma a intrat în vigoare la 1 iulie 2002, avînd sediul la Haga, Olanda.

Jumătate din copiii din școlile-internat trebuie să fie reintegrați în familii

„Întreținerea caselor și școlilor de copii de tip internat costă mult prea scump statul Republica Moldova, iar efectele benefice asupra copiilor care cresc în aceste instituții sînt nule. Iată de ce acestea ar trebui desființate treptat, prin dezvoltarea serviciilor alternative. În plus, statul nostru protejează lucrătorul, nu și copilul din instituțiile rezidențiale. Acestea sînt doar două din concluziile la care a ajuns avocatul parlamentar pentru drepturile copilului, Tamara Plămădeală, în urma analizei sistemului rezidențial din RM și monitorizării a mai multe instituții din țară.

Avocatul mai susține că nu a identificat nici un copil din instituțiile monitorizate care ar fi mers să studieze în instituțiile de învățămînt superior. „Sînt copii analfabeți, iar calitatea educației este foarte joasă”.

Conform planului de acțiuni privind reforma sistemului rezidențial pentru anii 2007-2012, jumătate din copiii care sînt plasați la moment în aceste instituții trebuie să fie dezinstituționalizați. Planul prevede că 6 instituții rezidențiale trebuie să fie închise pînă în 2012 din totalul de 64 pe care le avem în țară. Pînă în prezent a fost desființată doar una, iar a doua este acum în proces. În urma monitorizării s-a constatat că cel mult 7 copii din fiecare instituție au fost reintegrați în familii. „Reforma este tergiversată de către autoritățile responsabile și de către colaboratorii propriuziși ai acestor școli”, susține avocatul parlamentar. „Dacă ar fi voință politică, acest lucru s-ar realiza mai rapid, iar reforma ar fi una eficientă, nu doar declarativă”, mai spune

acesta. „Ministerul Educației are partea sa de interes aici, acesta planifică bugetul și primește bani de la Ministerul Finanțelor. Și Ministerul Muncii are partea sa de vină. Acesta ar trebui să promoveze serviciile alternative, să identifice familiile care ar dori și ar putea să înfiereze copii și să instruiască părinții. Realitatea însă este alta. Nu se lucrează cu copiii pentru ca aceștia să fie dezinstituționalizați. Nu se identifică familii în care ar putea fi plasați copiii”, declară sursa citată. Este și în interesul administrației și al angajaților să aibă numărul necesar de copii pentru a se menține instituția și pentru a avea locuri de muncă. T. Plămădeală susține că procesul de dezinstituționalizare este excesiv birocratizat și nu există tendința de a-l face în interesul superior al copilului. Aceasta s-a făcut pentru a menține locurile de muncă ale unor angajați. Pedagogii nu conștientizează faptul că un copil trebuie să crească în familie, dar nu într-o instituție rezidențială. Ei recunosc doar interesul personal de a se

menține în această instituție.

Din 7087 de copii amplasați la moment în școlile de tip internat, doar 1083 sînt orfani. Instituțiile rezidențiale ar trebui să existe anume pentru acești copii. Ceilalți copii provin din familii social-vulnerabile sau din cele unde unul sau ambii părinți sînt plecați peste hotare sau pur și simplu nu se cunoaște unde sînt părinții. Avocatul consideră că ar trebui să se

Avocatul parlamentar a analizat și cîți bani publici se alocă pentru sistemul rezidențial și dacă acești bani se cheltuiesc eficient și cu impact pozitiv asupra copiilor. Astfel, pentru anul 2010 Ministerul Finanțelor a alocat circa 152 mln 600 mii lei pentru 4353 de copii din instituții rezidențiale subordonate Ministerului Educației. Tamara Plămădeală a constatat că din totalul bugetului

pentru 25 de copii – 2,5 mln lei. „Unde este logica?” se întreabă avocatul parlamentar.

În afară de banii care le sînt alocați din bugetul de stat, majoritatea instituțiilor rezidențiale sînt susținute de numeroși donatori și sponsori, cum ar fi Misiunea Fără Frontieră, Moldtelecom, Serviciul Vamal, Caritas Moldova, Salvați copiii și chiar sponsori personali ai copiilor care vin din SUA, Olanda.

Pentru comparație, statul oferă doar 500 de lei lunar pentru un copil care se află într-o casă de tip familial. Autoritățile statului trebuie să dezvolte serviciile alternative comunitare: centrele de zi, centrele de azil pentru copii, serviciul parental, asistența parentală profesională, casele de copii de tip familial. Asemenea servicii există în RM, însă acestora nu li se acordă atenția cuvenită pentru ca copiii să fie plasați aici. O casă de tip familial, spre exemplu, poate să preia spre îngrijire de la 5 la 10 copii. „Chiar dacă părinții se plîng că nu le ajung bani, mai dispun de cote de pămînt, le prelucrează pentru a întreține acești copii, nu-i abandonează. Însă populația nu este bine informată, nu cunoaște care este procesul de înfiere și nu este suficient plătit acest serviciu. Dacă societatea ar fi informată în primul rînd și ar conștientiza care este rolul caselor de tip familial, nu ar mai fi nevoie de sistemul rezidențial”, consideră Tamara Plămădeală. „Chiar dacă pentru un copil

s-ar oferi 1000 de lei fiecărei familii, acestea ar fi mai stimulate și mai motivate să preia copii spre îngrijire. În plus, în casele de copii de tip familial copiii se simt mult mai bine”, conchide sursa.

O altă problemă l-a care s-a referit Tamara Plămădeală este numărul mare de angajați în sistemul rezidențial. Astfel, unui lucrător îi revin în medie 2,38 copii, iar în școala din Cernoleuca, în general numărul personalului este aproape egal cu numărul de copii, în timp ce standardele europene prevăd un profesor la 20 de copii.

Avocatul parlamentar recomandă autorităților statului, în special Guvernului, să întreprindă măsuri urgente de redirectionare și de planificare a bugetului, astfel încît banii care sînt cheltuiți în instituțiile rezidențiale să fie orientați către familiile social-vulnerabile de unde provin copiii care se află în instituție și către serviciile alternative. Tamara Plămădeală cere ca copiii să fie dezinstituționalizați și plasați în mediul familial, iar familiile să primească susținere. În acest sens, ea a făcut referire la recomandările Comitetului ONU către Guvernul RM. Avocatul mai recomandă închiderea treptată a instituțiilor care „nu au nici un impact asupra dezvoltării și educației copilului”. În acest sens, este elocvent exemplul statelor în care nu există în general instituții rezidențiale și care oferă direct copilului un mediu de familie.

Lilia STRÎMBANU

lucreze în primul rînd cu părinții biologici și doar în cazul în care această familie nu are posibilitatea să-și întrețină copilul, acesta ar putea fi plasat într-o casă de copii, pentru o perioadă de 12 luni, pînă va fi identificată o altă familie care l-ar înfia. Potrivit dnei Plămădeală, instituția rezidențială trebuie să fie un plasament temporar pentru copiii orfani, și nu pentru acei copii care au părinți acasă și care ar putea să fie responsabilizați și chiar penalizați dacă nu vor să îngrijească de aceștia.

alocat, 64 % revin salarizării lucrătorilor și doar 21 % reprezintă costuri directe pentru întreținerea copiilor în aceste instituții, incluzînd: îmbrăcăminte, haine, medicamente și rechizite pentru școală. Într-o școală de tip internat pentru întreținerea unui copil se cheltuiesc în medie pînă la 7000 de lei. Pentru stat nu este convenabil să arunce atîția bani pentru cheltuieli administrative. Pentru școala din Soloneț anul trecut pentru 50 de copii s-au alocat 1,5 mln lei, iar anul acesta

CEC: Partidele politice încalcă Codul Electoral

Proaspăt înscrise în campania electorală pentru referendum republican, partidele politice au reușit deja să încalce Codul Electoral. Acestea nu au prezentat la CEC raportul financiar privind finanțarea campaniilor electorale. „Partidele au fost atenționate. Vom vedea ce va fi săptămîna viitoare. Dacă nu vor respecta prevederile Codului Electoral, cea mai drastică măsură de sancționare ar fi excluderea lor din runda electorală”, a declarat

secretarul CEC, Iurie Ciocan.

Potrivit Comisiei Electorale Centrale, nici unul din participanții la referendumul constituțional din 5 septembrie 2010, înregistrați la 16 iulie, nu a prezentat rapoartele financiare pînă la 23 iulie curent. Este vorba de cele patru partide din Alianța pentru Integrare Europeană, partidul Mișcarea Acțiunea Europeană, Partidul Popular Creștin Democrat, Partidul Popular Republican și Mișcarea social politică „Ravnopravie”.

Codul Electoral și Regulamentul privind finanțarea campaniilor electorale prevede prezentarea rapoartelor financiare săptămînal. Partidele politice sînt obligate să prezinte un raport privind cheltuielile și veniturile partidelor în perioada campaniei electorale. Cea mai drastică pedeapsă pentru încălcarea Codului Electoral este solicitarea către Curtea Supremă de Justiție pentru excluderea partidului din runda electorală.

GUVERNUL MARII BRITANII VA OFERI R. MOLDOVA 1,5 MLN LIRE STERLINE

Guvernul Marii Britanii va oferi R. Moldova 1,5 mln lire sterline (1,75 mln euro) pentru realizarea proiectelor de dezvoltare regională. Un memorandum în acest sens dintre Departamentul pentru Dezvoltare Internațională al Marii Britanii (DFID) și Guvernul R. Moldova a fost semnat recent de premierul Vladimir Filat și Ambasadorul Marii Britanii în R. Moldova, Keith Shannon.

După cum au explicat surse din cadrul Ambasadei Marii Britanii la Chișinău, banii vor fi utilizați pentru programul de cooperare tehnică al DFID în domeniul dezvoltării regionale, implementat în comun cu Agenția Suedeză pentru Dezvoltare Internațională (SIDA). Valoarea totală a programului este de circa 3,4 mln euro.

Premierul Filat a menționat după semnarea documentului că în luna mai Guvernul a creat trei Agenții de Dezvoltare

Regională – Sud, Centru și Nord pentru susținerea proiectelor prioritare, care vor fi finanțate din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională. Din 135 de proiecte au fost selectate 89, dintre care 45 pentru dezvoltarea infrastructurii, 13 pentru susținerea sectorului privat și 31 de proiecte ce țin de creșterea potențialului turistic și protecția mediului înconjurător.

Potrivit lui, „susținerea regională a R. Moldova este extrem de importantă, deoarece 70% din populația săracă locuiește în localitățile rurale”.

Keith Shannon și-a exprimat speranța că în urma realizării acestor proiecte, populația din nordul, centrul și sudul Moldovei va beneficia de drumuri mai bune, acces îmbunătățit la sisteme de aprovizionare cu apă și canalizare și oportunități sporite în domeniul dezvoltării afacerilor și serviciilor de turism.

Moldovenii sînt nevoiți să plătească taxe neoficiale la spital, la școli și chiar la cimitir

Naștem – dăm șpagă. Mergem la examen – dăm șpagă. Avem nevoie de acte – dăm șpagă. Ne trebuie loc de veci – dăm șpagă. Nu toți – dar prea mulți dintre noi. Potrivit datelor Transparency International, unul din patru moldoveni a dat șpagă anul trecut.

Copilul s-a făcut mare și merge la școală. Apoi la liceu. Iar la 18 are unul dintre cele mai importante examene din viață. Bacalaureatul.

Dacă vrea să plece în străinătate, omul nu e scutit de bătaie de cap. Trebuie să se trezească cu noaptea-n cap, să stea la coadă, să aștepte mult. Ca să accelereze procesul, plătește. Informal.

Nici moartea nu vine... pe gratis. Ca să faci rost de un loc de veci într-un oraș mare, poți plăti chiar și 1000 de lei.

Numărul vehiculelor supuse controlului la punctele de frontieră moldo-române va fi redus la jumătate

„Începând cu 1 august curent, la trei dintre punctele vamale moldo-române, numărul unităților de transport supuse scanării se va reduce de la 100% la 50 la sută. Celelalte 50% vor fi supuse controlului de către partea română”. Aceasta este declarația lui Iurie Ceban, director al departamentului de aplicare a legii din cadrul Serviciului Vamal al RM, declarație lansată recent în cadrul unei conferințe de presă. Este vorba despre punctele de trecere Leușeni-Albița, Giurgiulești-Galați și Sculeni-Sculeni. În acest sens, la 23 iulie la București a fost semnat un plan de cooperare între Autoritatea Națională a Vămirilor din România și Serviciul Vamal din Republica Moldova.

Iurie Ceban susține că trecerea de la scanarea totală la cea parțială va reduce semnificativ timpul de staționare în vamă, precum și cheltuielile suportate în prezent și din alte resurse necesare gestionării activității vamale la frontieră.

Planul de cooperare prevede prezența reprezentanților ambelor părți semnatare, atât la punctele de trecere moldo-venești, cât și la cele române. Astfel, colaboratorii vamali din ambele țări vor avea accesul, pe principii de continuitate, la punctele de trecere ale celeilalte părți. Acolo, în limitele zonei de control vamal, aceștia vor participa la procesul de control al mijloacelor de transport. Ambele

părți s-au angajat să asigure controlul nedestructiv al fluxului de mărfuri exportate de pe teritoriul RM și care intră pe teritoriul României pe principii de paritate. Acest

schimb de experiență va asigura accelerarea traficului de mărfuri la frontieră și livrarea de date și informații relevante pentru fiecare caz în parte. Pe de altă parte, Iurie Ceban a ținut să menționeze că deși numărul de unități de transport care vor fi verificate va fi diminuat la jumătate, autoritățile vamale din România, precum și cele din Moldova și-au rezervat dreptul de a supune controlului repetat vehiculele care li se vor părea suspecte. Iurie Ceban a asigurat că niciuna din părți nu va ezita, în cazul în care va considera necesar, în baza analizei de riscuri sau a unor informații

operative parvenite în ultimul moment, să dispună efectuarea controlului vamal asupra mijloacelor de transport care deja au fost supuse procedurii.

Amintim că începând cu ianuarie 2010, în vederea prevenirii traficului ilicit de mărfuri, în special a contrabandei cu țigări, organele vamale din Republica Moldova au dispus scanarea tuturor mijloacelor de transport care exportă mărfuri în Uniunea Europeană. Scanele au fost amplasate nemijlocit la punctele de trecere a frontierei moldo-române.

Potrivit Nataliei Calenic, șef al Direcției management strategic și relații internaționale, din cadrul Serviciului Vamal al RM, planul de cooperare oferă posibilitatea de a intensifica colaborarea

regională și de a consolida eforturile prin schimbul de experiență a colaboratorilor vamali din ambele țări. Acestea se vor materializa implicit prin participarea la procesul de control vamal cu utilizarea tehnicii speciale, fapt ce va contribui la perfecționarea metodelor îndreptate spre descoperirea mărfurilor transportate ilegal. De asemenea, măsurile realizate în comun cu autoritatea vamală română vor înlesni realizarea angajamentelor pe care și le-a asumat Republica Moldova în vederea asigurării securității frontierei și fluidizării traficului de mărfuri la granița externă a UE. Un rol semnificativ îl vor juca acestea și în procesul de negociere a noului acord cu Uniunea Europeană, precum și în cel de negociere privind liberalizarea regimului de vize, lansat în luna iunie anul curent.

O altă înțelegere importantă asupra căreia au convenit oficialii în cadrul întrevederii de la București este intensificarea colaborării în cadrul centrelor de cooperare comune polițienești și vamale. În acest sens, Republica Moldova va delega un reprezentant la Centrul Comun din Galați. Astfel, se va asigura realizarea operativă a schimbului de date și informații între autoritățile de frontieră moldovenești și cele române în scopul combaterii criminalității transfrontaliere.

La ședința care a avut loc în capitala română au participat directorul general al Serviciului Vamal, Tudor Bălățchi, și conducătorul Autorității Naționale a Vămirilor din România, Radu Traian Mărginean. La întrunire au fost prezenți și conducători ai mai multor instituții responsabile din statul vecin, precum: Inspectoratul General al Poliției de Frontieră România, Agenția Națională de Administrare Fiscală. Din partea statului nostru au fost delegați directorul general al Serviciului Grăniceri al RM, Alexei Roibu, și șeful Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, Nicolae Platon.

Tot săptămîna trecută a avut loc și întrevederea dintre Tudor Bălățchi și Igor Kalletnik, președintele Serviciului Vamal de Stat al Ucrainei. În cadrul întrunirii care s-a desfășurat la Odesa au fost semnate Protocolul privind interacțiunea în punctele de trecere a frontierei de stat moldo-ucrainene și Planul comun de acțiuni în domeniul antifraudă între cele două autorități vamale pentru anii 2010-2011. Ambele documente sînt axate pe sporierea eficienței în prevenirea și combaterea infracțiunilor și contravențiilor vamale. Acestea prevăd pregătirea și realizarea măsurilor comune de depistare a încălcărilor la frontiera moldo-ucraineană și schimbul de informații în vederea contracarării fraudelor

vamale din circuitul comercial și din domeniul luptei cu contrabanda de droguri, precum și de informații privind reținerile considerabile de obiecte de contrabandă, substanțe narcotice și țigări.

Părțile semnatare au decis implementarea unui mecanism de schimb de informații privind agenții economici cu un grad sporit de credibilitate. Astfel, Serviciul Vamal al RM s-a angajat să înștiințeze autoritățile vamale ucrainene despre companiile destinate ale mărfurilor din porturile Odesa și Ilciovsk, care au un grad sporit de încredere în vamă. La rîndul său, vama din Ucraina a asigurat că mărfurile transportate către firmele de încredere vor beneficia de proceduri simplificate de control, iar procentul containerelor care vor fi verificate detaliat în cele două porturi va fi redus pînă la 10 la sută. Iurie Ceban s-a arătat convins că acest acord va avea un impact pozitiv asupra importatorilor și exportatorilor credibili din Republica Moldova.

Ca urmare a întrunirilor conducerii Serviciului Vamal al RM și autorităților vamale din România și Ucraina s-a convenit de a organiza în viitorul apropiat ședințe trilaterale, în cadrul cărora vor fi abordate subiecte ce țin de activitatea vamală a celor trei țări.

Lilia STRÎMBANU

Legalitatea în forțele armate în vizorul Procuraturii

Pentru prima jumătate a anului curent, procurorii militari au realizat cu succes sarcinile preconizate pe segmentul lor de activitate. Potrivit unui comunicat de presă al Procuraturii Generale, pe parcursul perioadei menționate, în total au fost efectuate 287 de controale în urma cărora au fost contestate actele ilegale, sesizați factorii de decizie și pornite mai multe cauze penale. Ca urmare a acestui fapt, se constată o îmbunătățire a situației în trupe la capitolul respectării legislației.

Cu toate acestea, anumite încălcări constatate nu pot fi excluse din sistemul vizat, iar neregulile depistate de către procurorii militari în activitatea economico-financiară a subdiviziunilor Forțelor Armate nu contribuie la respectarea cerințelor legale privind asigurarea integrității patrimoniului statului, creează premise pentru folosirea irațională și risipirea mijloacelor bugetare, ceea ce duce la apariția actelor de corupție.

Totodată, analiza rezultatelor controlului privind asigurarea înlesnirilor pentru condițiile de muncă nocive, securitatea muncii, protecția sănătății și prevenirea traumatismelor constată o stabilitate negativă în domeniul asigurării securității și sănătății muncii în autoritățile publice de specialitate și unitățile Forțelor Armate.

Cît privește activitatea instituțiilor investite cu drept și obligație de a curma situația privind protecția resurselor naturale și a mediului înconjurător, la fel au fost depistate nereguli. Pe parcursul ultimilor ani, la Ministerul Apărării, Departamentul Trupelor de Carabinieri și Serviciul de grăniceri controalele sînt efectuate doar la inițiativa și conform planului Procuraturii Generale, cu concursul specialiștilor din cadrul Inspectoratului Ecologic de Stat.

Întru prevenirea și combaterea faptelor de corupție și protecționism, s-a recurs la efectuarea controalelor inopinate privind distribuția zilnică a efectivului de militari în termen, respectarea cerințelor, regulamentelor militare, starea traumatismelor etc. Efectuarea inopinată a controalelor a demonstrat eficiența lor, acestea în majoritatea cazurilor fiind rezultative.

Conform constatările procurorilor, ca și în anii precedenți, comandamentul militar continuă atragerea militarilor în termen la lucrări incompatibile cu serviciul Apărării Naționale.

Astfel, militarii sînt antrenați în diverse activități de întreținere a gospodăriilor auxiliare, de colectare a roadei, de efectuare a lucrărilor în construcții etc., ceea ce lezează drepturile constituționale ale militarilor în termen.

În urma efectuării controalelor au fost întocmite 126 de generalizări; factorilor de decizie le-au fost remise 176 de acte de reacționare (164 sesizări, 12 recursuri), iar în 10 cazuri a fost dispusă începerea urmării penale.

Activitățile întreprinse de procurorii militari împreună cu comandamentele militare în decursul primelor 6 luni ale anului 2010, în ansamblu au generat scăderea nivelului infracționalității în Forțele Armate, fiind luate la evidență 63 de infracțiuni, ceea ce constituie cu 9 crime mai puțin decît în perioada analogică a anului 2009.

De asemenea, sarcinile de bază care urmează a fi realizate în semestrul II al anului curent vizează: asigurarea respectării drepturilor constituționale ale militarilor; integritatea patrimoniului militar, în special a armamentului și munițiilor; respectarea legislației la încorporarea cetățenilor în serviciul militar în termen în Forțele Armate; respectarea legalității la achiziționarea mărfurilor și serviciilor în interesele Forțelor Armate etc.

În cadrul ședinței de bilanț a organelor Procuraturii Generale, Valeriu Zubco, Procurorul General al Moldovei, le-a indicat

procurorilor militari să organizeze, în comun cu toate structurile Forțelor Armate, întruniri menite să consolideze eforturile, astfel încît încălcările de lege pe viitor să fie eliminate și să nu fie admise pe viitor.

Irina BUREA

Membrii Guvernului vor fi puși în situația de a alege între funcția administrativă și campanie

În această toamnă vom număra nu doar bobocii, dar și... voturile. Chiar dacă data alegerilor anticipate încă nu este stabilită, neoficial campania a început. Odată intrați în campania electorală, membrii Guvernului vor trebui să aleagă între funcția administrativă și implicarea activă în cursa electorală. Codul Electoral prevede degrevarea din funcție pe perioada campaniei pentru alegerile anticipate. Aceasta însă nu se referă și la primul-ministru Filat, care deține funcția de președinte al PLDM.

Într-o situație similară se află trei vicepremierii: ministrul Economiei, Valeriu Lazăr, care deține și funcția de secretar general al PD; ministrul de Externe și al Integrării Europene, Iurie Leancă, membru al Consiliului Politic Național al PLDM, și vicepremierul responsabil pentru Reintegrarea țării, Victor Osipov, care deține și funcția de prim-vicepreședinte al AMN.

Și alți membri ai Guvernului dețin funcții importante în partid: ministrul Finanțelor, Veaceslav Negruță, este membru al Consiliului Politic Național al PLDM; ministrul Educației, Leonid Bujor – membru al Biroului Central Politic național al AMN; ministrul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Anatol Șalaru, care deține și funcția de vicepreședinte al PL, de asemenea ministrul Muncii, Valentina Buliga, care este membru al Biroului Executiv al PD.

Cer de la medici 500 de mii de euro pentru că le-au schimbat copilul la naștere

Soții Bulimaga au început să-și caute copilul adevărat după ce au descoperit că acesta are o altă grupă de sânge decât ar fi trebuit. „Tot mai la 16 ani, am dat la grupa de sânge pentru că ne trebuia pentru buletin și am constatat că el are grupa a treia. Asta în timp ce eu am a doua grupă, dar soțul prima. Eu îmi amintesc încă de la maternitate când era că m-am uitat odată în fișa medicală și am văzut că la copilul meu era scris că are grupa a doua de sânge”, susține mama băiatului, Victoria Bulimaga.

Și-au găsit copilul la Iakutsk

Au început cu registrele de la maternitatea din Călărași și și-au găsit copilul tocmai în Rusia, la Iakutsk. Soții Bulimaga au trei băieți și cred că cel mai mare, Andrei, în vârstă de 18 ani, nu este copilul lor biologic. Acum doi ani, când trebuiau să-i facă pașaport, au descoperit că Andrei are grupa a treia sangvină, iar părinții săi au grupa întâi și a doua.

Descoperirea i-a șocat pe soții Bulimaga și i-a făcut să caute urmele copilului lor biologic la spitalul unde a născut Victoria. Băiatul a venit pe lume pe 22 aprilie 1992, la maternitatea din Călărași. Victoria spune că după ce a născut, medicii i-au aratat copilul de sus și ea a văzut numai piciorul acestuia. După patru ore de la naștere, când i l-au adus să-l alăpteze, a simțit că acesta nu-i copilul ei, însă nu a dat

atenție presimțirii. Cîteva ore mai devreme, în aceeași maternitate fusese înregistrat încă un copil. Maria

copilului, ei au ajuns la concluzia că ar fi vorba despre Fiodor. Astfel, soții Bulimaga cred că ei l-au cres-

Spînu din satul Rădeni a născut în drum spre spital, așa că a ajuns la maternitate cu copilul în brațe. Maria Spînu se afla acum la Iakutsk. „Măcar să fi crescut într-o familie mai bună, mai altfel. Tatăl lui lucra cu ziuă în sat și hrănea familia. Lua calul de la săteni și se ducea și lucra cu el. Toată mahalaua spune că el din pîine, mivină (paste făinoase care se pregătesc foarte repede – n.r.) și ulei nu a ieșit”, povestește tatăl băiatului.

După descoperirea legată de grupa sangvină, soții Bulimaga au căutat în registrele maternității să vadă cine s-a mai născut în aceeași zi. Orientîndu-se și după greutatea

cut pe fiul Mariei, iar băiatul lor a ajuns în familia Spînu.

„Abia acum mă simt mîndră că eu am fii”

După 18 ani, soții Bulimaga și-au găsit copilul în Iakutsk, Rusia. Fiodor plecase acolo în urmă cu trei ani, împreună cu mama sa, Maria Spînu, după ce i-a murit tatăl. Au fugit de sărăcie și s-au adăpostit la sora Mariei. Soții Bulimaga l-au chemat în Moldova și Fiodor a acceptat să vină în vizită la ei. „Să fi văzut cu ochii dumneavoastră cum a intrat el pentru prima dată în orgadă... nu vă pot

explica, așa ceva trebuie să vezi. Nu vă închipuiți cît de mîndră sînt eu de fiul meu. De abia acum, peste 18 ani, mă simt mîndră că eu am fii”, a remarcat Victoria Bulimaga. Deși în față spune că s-ar bucura să-și recapete familia, Fiodor pare totuși indecis. Prea șocantă a fost vestea că are alți părinți. „De cînd o știu, i-am spus doar o singură dată mama. Mă strădui să evit acest cuvînt. Este foarte devreme, nu mă pot obișnui. Mi se trage inima în două părți, și acolo că este mama mea, și aici. Totuși nu mă simt ca acasă, mă simt ca în ospetie”, susține Fiodor.

Celălalt copil, Andrei, îl înțelege cel mai bine. Asta pentru că trăiește poate o dramă și mai mare.

„M-am simțit foarte jignit. La început m-am supărat că mi-au spus că nu mai sînt copilul lor. Aș fi preferat să nu știu deloc că ei nu-mi sînt părinți. Am crescut cu ei ațîția ani și acum să primesc această veste”, susține fiul Victoriei, Andrei.

Se consideră frați, chiar dacă nu știu ai cui sînt

Cei doi băieți se consideră acum frați, chiar dacă încă nu știu ai cui sînt. Spun că s-au împrietenit ușor, iar în casa de la Călărași împart o cameră, care pînă nu demult era doar a lui Andrei.

Soții Bulimaga spun că cei care se fac vinovați de această istorie sînt medicii de la spital, care au substituit copiii. Din echipa care a

ajutat-o la naștere pe Victoria Bulimaga în urmă cu 18 ani, acum la spital mai lucrează doar Valentina Stratan, care între timp a devenit șefa maternității. Ea spune că nu-și mai aduce aminte ce s-a întîmplat în urmă cu 18 ani, dar neagă categoric că micuții ar fi putut fi confundați.

„Fiecare copilăș avea tichete la ambele brațe. Chiar dacă se pierdea un tichet, rămînea altul. Mai era un tichet și la lapumă. Eu nu știu cum s-ar fi putut face lucrul acesta”, susține Valentina Stratan.

Fiecare dintre părțile implicate în conflict are versiunea sa despre ce s-a întîmplat. Victoria Bulimaga crede că putea să fie un experiment al medicilor sau că cineva din personal avea ceva cu satul Rădeni. Victoria mai spune că a vorbit cu două femei, care spun „că tot au pățit ea ea, doar că au reușit să-și dea seama deodată că li s-au schimbat copiii și ambele femei erau din Rădeni.”

Medicii spun însă că interesul de a schimba copiii îl puteau avea chiar părinții. Oficial, la Călărași pînă acum nu a avut loc nici un caz de substituție a copiilor. „Avînd în vedere că mama unui copil a născut la punctul medical pe drum din satul Rădeni, copilul s-a născut cu deficiențe de sănătate, cred că schimbul copiilor dacă într-adevăr a avut loc, ar fi putut fi făcut de una dintre mame”, este de părere Mihai Tambur, medicul-șef al spitalului Călărași.

S. C.

Trei polițiști din Șoldănești reținuți pentru luare de mită

Trei colaboratori de poliție din cadrul comisariatului raionului Șoldănești au fost prinși în flagrant în timp ce extorceau 1000 de euro. Este vorba despre un comisar adjunct și doi subalterni ai săi, inspectori ai Secției poliției criminale, reținuți de către colaboratorii CCCEC. Sub

precheziției în birourile de serviciu ale acestora au fost depistate probe care demonstrează faptul extorcării și încercarea de a fabrica o cauză împotriva persoanei declarante. În urma verificărilor s-a stabilit că în realitate în privința persoanei care s-a adresat la centru cu plîngerea nu există nici un dosar penal. Informația este confirmată și de șeful secției de urmărire penală a comisariatului respectiv. Cei trei au fost reținuți la comisariatul de poliție din Bălți. Ulterior procurorii anticorupție le-au înaintat învinuirea de săvîșire a coruperii pasive de către două sau mai multe persoane cu extorcarea de bunuri. Dacă vor fi găsiți vinovați, polițiștii riscă o pedeapsă cu privațiune de libertate de la 5 la 10 ani, cu amendă de pînă la 60 mii lei și cu privarea de a exercita anumite activități pe un termen de la 2 la 5 ani. La momentul reținerii persoanelor și audierii lor în calitate de bănuți, acestea au refuzat să depună declarații, excepție făcînd comisarul adjunct. Acesta însă a depus o versiune care se bate cap în cap cu materialele operative și probele acumulate ulterior în cadrul urmăririi penale. Reprezentantul CCCEC a refuzat să facă publice numele învinuților, invocînd asigurarea prezumției nevinovăției.

De la începutul anului, centrul anticorupție a investigat cazuri în privința a 20 de colaboratori de poliție. Dintre acestea, circa trei sferturi au fost expediate în instanța de judecată pentru examinare.

Lilia STRÎMBANU

pretextul că i-ar fi fost deschis dosar penal pentru trafic de ființe umane, aceștia au cerut de la o cetățeană întoarsă de curînd din străinătate bani pentru a nu începe urmărirea penală. Informația a fost făcută publică de către Bogdan Zumbreanu, director adjunct al direcției generale urmărirea penală a Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției (CCCEC). Potrivit sursei, inițiator al infracțiunii este comisarul adjunct, care ulterior a transmis suma extorcată celorlalți doi

să fugă, fapt ce a generat efectuarea unei împușcături în aer. În context, Bogdan Zumbreanu a remarcat că s-au întîmplat cazurile de opunere de rezistență a persoanelor în momentul reținerii de către colaboratorii centrului. El a constatat că cetățenii abuzează de faptul că oamenii legii depun toate eforturile să respecte drepturile și libertățile lor în momentul reținerii.

Asupra colaboratorilor de poliție reținuți a fost depistată suma de 1000 de euro. În urma efectuării

Tinerii împotriva corupției

Au hotărît să lupte cu fenomenul corupției și, pentru început, au răspuns la întrebarea, ce ar face dacă ar fi șef de stat? Un grup de 26 de tineri din Republica Moldova și Ucraina vor cunoaște mai îndeaproape care sînt metodele de combatere a corupției în cadrul unei Școlii Internaționale de Vară.

Fenomenul corupției generează, într-o țară, probleme grave, spun tinerii veniți la Școala de Vară. Aceștia sînt convinși că au toată puterea de a preveni situațiile legate de acest fenomen. Ei sînt convinși că lupta împotriva corupției începe cu propriul exemplu.

Corupția există peste tot, mai spun tinerii. Ei consideră că primii care trebuie să renunțe la luarea de mită sînt funcționarii publici. Participanții la școala de vară participă la dezbateri împreună cu reprezentanții Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției și consilierul pe probleme de combatere a corupției din cadrul Misiunii EUBAM.

Programul Școlii Internaționale de vară „Tinerii împotriva corupției” are drept scop combaterea acestui fenomen, prin informarea tinerilor. Este un proiect comun al Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției din Republica Moldova, Serviciul de Stat Grăniceri al Ucrainei și Misiunea EUBAM.

Admiterea la instituțiile de învățămînt superior

Peste 16 mii de cereri de admitere în universități au fost depuse de către candidați pe parcursul unei săptămîni, de la începutul sesiunii 2010. Oferta pentru înmatriculare în instituțiile de învățămînt superior din țară include 22 mii 128 de locuri.

Potrivit surselor de la Ministerul Educației, cel mai mare număr de cereri a fost înregistrat la următoarele instituții: Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea Tehnică, Academia de Studii Economice din Moldova, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu”, Universitatea de Stat „Alec Russo”, Universitatea de Stat Pedagogică „Ion Creangă” și Universitatea Agrară de Stat din Moldova.

Cele mai solicitate specialități sînt cele cu profil economic, urmate de drept, limbi moderne, relații internaționale, telecomunicații, arhitectură, design interior, tehnologia produselor alimentare și pedagogie.

Admiterea la instituțiile de învățămînt superior se va încheia la 31 iulie 2010.

• La solicitarea cititorilor

Prevederi referitoare la scutirea de taxa de stat în procesele judiciare

Conform art. 85 din Codul de procedură civilă, de taxă de stat pentru judecarea pricinilor civile se scutesc:

- a) reclamanții în acțiunile:
 - de reintegrare în serviciu, de revendicare a sumelor de retribuție a muncii și în alte revendicări legate de raporturile de muncă;
 - ce decurg din dreptul de autor și din drepturile conexe, din dreptul asupra invențiilor, desenelor și modelelor

declararea ca fiind ilegale a manifestărilor și adunărilor nesanctionate;

- b) cetățenii Republicii Moldova – pentru cererile de înfiere;
- c) minorii – pentru cererile de apărare a drepturilor lor;
- d) persoanele supuse represiunilor politice – în pricinile privind represiunile;
- e) avocații parlamentari – pentru cererile privind apăra-

rea prejudiciului cauzat prin vătămare a integrității corporale sau prin altă vătămare a sănătății ori prin deces, de la plata impozitelor și altor obligații la bugetul statului; compensării cheltuielilor de căutare a debitorului și a bunurilor lui sau a copilului luat de la debitor în temeiul unei hotărâri judecătorești, precum și a cheltuielilor de păstrare a bunurilor luate de la debitor și puse sub sechestru și a

j) Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală – în cazul contestării hotărârilor și deciziilor ei privind procedura de înregistrare a obiectivelor de proprietate intelectuală;

k) organizațiile obștești ale invalizilor, instituțiile, întreprinderile și asociațiile de instruire și de producție ale invalizilor – în toate acțiunile și pentru toate cererile lor;

l) părțile – în litigiile privind reparația prejudiciului cauzat prin condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, prin aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma impunerii angajamentului scris de a nu părăsi localitatea ori prin aplicare ilegală a sancțiunii administrative a arestului;

m) participanții la proces 2 pentru plîngerile lor împotriva încheierilor judecătorești;

n) părțile – în pricinile privind revizuirea hotărârilor.

o) Compania Națională de Asigurări în Medicină și agențiile ei teritoriale (ramurale) – în acțiunile intentate împotriva persoanelor fizice și juridice care se eschivează de la achitarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală; în acțiunile intentate împotriva prestatorilor de servicii medicale sau a lucrătorilor medicali, în scopul compensării materiale a prejudiciului cauzat sănătății persoanei asigurate din culpa acestora; în acțiunile intentate împotriva persoanelor fizice și juridice responsabile pentru prejudiciul cauzat sănătății persoanei asigurate și în acțiunile în regres.

Prevederile aceluiași articol mai stipulează că prin lege pot fi stabilite și alte cazuri de scutire a părților de plata taxei de stat, judecătorul (instanța judecătorească) fiind în drept să scutească de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei persoana fizică, în funcție de situația ei materială.

industriale, soiurilor de plante, topografiilor circuitelor integrate, precum și din alte drepturi asupra proprietății intelectuale;

– de încasare a pensiei de întreținere;

– de reparație a prejudiciului cauzat prin vătămare a integrității corporale sau prin altă vătămare a sănătății ori prin deces;

– de reparație a daunei materiale cauzate prin infracțiune;

– de revendicare a reparației prejudiciului cauzat prin poluarea mediului inconjurător și folosirea irațională a resurselor naturale;

– de revendicare a indemnizațiilor de protecție socială;

– născute din raporturi de contencios administrativ;

– pentru sesizările privind

rea intereselor petiționarilor ale căror drepturi și libertăți constituționale au fost încălcate;

f) procurorul, autoritățile publice, organizațiile și persoanele fizice care, conform legii, sînt împuternicite să adreseze în instanță cereri în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale unor alte persoane ori în apărarea intereselor statului sau ale societății și să depună cereri de contestare a hotărârilor instanțelor judecătorești;

g) organele afacerilor interne și Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției – în revendicarea compensării cheltuielilor de urmărire a persoanelor care se eschivează de la plata pensilor de întreținere, de la repara-

buunilor debitorului evacuat din locuință;

h) instituțiile de asistență socială – în acțiunile de regres împotriva cauzatorului de daună, pentru încasarea de la acesta a ajutoarelor și pensiei ce se plătesc persoanei prejudiciate sau membrilor ei de familie;

i) autoritățile publice centrale, organele centrale de specialitate ale administrației publice, Curtea de Conturi și organele subordonate lor, finanțate de la bugetul de stat, precum și autoritățile administrației publice locale – la înaintarea acțiunilor și la contestarea hotărârilor instanțelor judecătorești, inclusiv în cauzele examinate în procedură de contencios administrativ, indiferent de calitatea lor procesuală;

Un sistem național unic pentru apeluri de urgență va fi implementat în Moldova

În Moldova va fi implementat un sistem național unic pentru apeluri de urgență 112 (SNUAU). Sistemul, care este preluat după modelul țărilor UE, prevede, în situații de pericol pentru viață, formarea doar a unui singur număr de apel – 112, gratis, de la orice tip de telefon.

Alexandru Oleinic, ministrul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor, a menționat la prima ședință a grupului de lucru în cadrul proiectului SNUAU că sistemul va fi disponibil atât populației țării, cât și oaspeților care nu cunosc limbile vorbite în Moldova, acordînd acces comod, rapid, eficient și gratuit la patru servicii de urgență: pompieri, poliție, asistență medicală de urgență și serviciul gaze.

Ministrul a constatat că, în prezent, activează independent servicii operative de urgență care funcționează pe principii organizatorice diferite și care, în mare parte, nu dispun de o platformă modernă de prelucrare a informației

și de comunicații fiabile. Noul sistem va asigura o viteză de reacție mai mare în comparație cu prestația curentă a serviciilor de urgență, în baza infrastructurii deja existente.

Gheorghe Ciobanu, directorul Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă din Chișinău, membru al grupului de lucru, a specificat că Sistemul național unic pentru apeluri de urgență 112 va unifica toate serviciile de urgență și va asigura elementul operativității și conlucrării între structurile vizate.

Totodată, Ciobanu a accentuat că este necesară sporirea gradului de responsabilitate a cetățenilor în utilizarea serviciului 112 și implementării unui mecanism de filtrare a apelurilor în vederea depistării și evitării apelurilor false.

În prezent, cca 8 la sută din numărul total de apeluri parvenite pe adresa serviciului medical de urgență reprezintă apeluri false.

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări
răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

Am o soră care din copilărie suferă de tulburări psihice și care deseori nu este tratată, am în vedere drepturile sale, ca și toata lumea. Vreau să știu dacă protejează statul într-un fel sau altul aceste persoane și ce drepturi au ele.

V. DASCALIUC,
r-nul Dondușeni

Articolul 5. Drepturile persoanelor suferinde de tulburări psihice

Articolul 5 din Legea privind sănătatea mentală prevede că persoanele suferinde de tulburări psihice beneficiază de toate drepturile și libertățile cetățenilor prevăzute de Constituție și de alte legi. Limitarea drepturilor și libertăților din cauza tulburărilor psihice se face numai în cazurile prevăzute de legea menționată și de alte acte normative. În cazul acordării de asistență psihiatrică, persoana suferindă de tulburări psihice are dreptul:

a) la atitudine umană și cuviincioasă, care să excludă jignirea demnității umane și discriminarea după criteriul de sex;

b) la informații privind drepturile sale, caracterul tulburărilor psihice și metodele de tratament, expuse într-o formă accesibilă lui, ținîndu-se cont de starea lui psihică;

c) să fie spitalizat în staționarul de psihiatrie numai pentru durata examenului medical și a tratamentului;

d) la toate tipurile de tratament (inclusiv balneo-saunatorial) conform indicațiilor terapeutice;

e) la asistență psihiatrică în condiții conforme normelor de igienă și sanitarie;

f) să accepte în prealabil,

în formă scrisă, în modul stabilit de lege, folosirea sa ca obiect al experimentelor medicale, al cercetărilor științifice sau al procesului didactic, fotografierea, filmarea, videoimprimarea sa și să renunțe oricînd la aceste acțiuni;

g) să solicite invitarea oricărui specialist, cu consimțămîntul acestuia, care să participe la acordarea de asistență psihiatrică sau să conlucreze în comisia medicală pentru problemele reglementate de lege;

h) la asistența avocatului, inclusiv din oficiu, a reprezentantului legal sau a unei alte persoane, în modul stabilit de lege.

i) la o intimitate adecvată în structurile de sănătate mentală, inclusiv la facilități de somn, astfel încît femeile să doarmă separat de bărbați. Conform aceluiași articol, legea nu admite limitarea drepturilor și libertăților persoanelor suferinde de tulburări psihice numai în baza diagnosticului psihiatric, cazurilor de supraveghere prin dispensarizare, a faptului că se află ori s-au aflat în staționarul de psihiatrie sau în o instituție psihoneurologică (internat psihoneurologic, școală specializată, instituție rezidențială sau instituție de plasament temporar etc.). Factorii de decizie vinovați de atare încălcări poartă răspundere în conformitate cu legislația.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cât mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs., trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(iulie 2010, nr. 28(335))

Citații în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SC „CĂRĂUȘ-TRANS-COM” SRL, pentru data de 12 noiembrie 2010, ora 10.40, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 220) în calitate de pîrît în procesul intentat la cererea BC „MOLDINCONBANK” SA privind deposedarea și vânzarea forțată a obiectului de ipotecă.

Judecător

Aliona Roșca

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a cet. Zagareanu Ana-asociata SRL „Comunalindmontaj”, cu domiciliul în Chișinău, str. Sarmizegetusa nr. 94/1, apt. 2, pentru data de 20 octombrie 2010, ora 13.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată la cererea SRL „Comunalindmontaj”, asoc. I. Cucinir și L. Căldare.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Zinaida Talpalaru

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Macari Galina Gheorghe, pentru data de 4 august 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Calmiș Valentina către Macari G. și Macari N. privind încasarea datoriei.

Judecător

D. Chistol

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea SC „Forlicon” SRL și Forțu Ion, pentru data de 25 august 2010, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate de reclamant în dosarul civil la acțiunea BC „Banca Socială” SA către SC „Forlicon” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător

A. Catană

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Pleșco Igor, pentru data de 20 septembrie 2010, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 59) în calitate de copîrît în cauza civilă la acțiunea reclamantului Cojocari Ion către Chiriac Iurie privind încasarea prejudiciului material.

Judecător

Ștefan Niță

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Macarova-Pleșco Svetlana, pentru data de 20 septembrie 2010, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 59) în calitate de copîrît în cauza civilă la acțiunea reclamantului Cojocari Ion către Chiriac Iurie privind încasarea prejudiciului material.

Judecător

Ștefan Niță

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Stratanov Vitalie Nicolae, cu ultimul domiciliu cunoscut în Chișinău, str. Sprîncenoaia nr. 14/3, apt. 29, pentru data de 6 octombrie 2010, ora 13.45, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea ÎMGFL-12 privind încasarea datoriei pentru serviciile comunale.

Judecător

V. Brașoveanu

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Ridlovschi Albert, a.n. 06.08.1963, cu ultimul domiciliu cunoscut în Chișinău, bdul Dacia nr. 14, apt. 67 (la 20.11.1998 a fost înregistrat în sectorul Centru), pentru data de 6 octombrie 2010, ora 8.50, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea Cosandianou Angela privind perceperea pensiei alimentare de întreținere a fiicei minore.

Judecător

V. Brașoveanu

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „Iucond-Prim” SRL, pentru data de 13 august 2010, ora 11.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-1581/2010 la cererea lui Vasilev Nicolai către SC „Iucond-Prim” SRL și SRL „Icavian Grup” privind anularea contractului de vânzare-cumpărare.

Judecător

Elena Cojocari

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Matiescu Dumitru, domiciliat în Chișinău, str. Alba Iulia nr. 12, apt. 11, pentru data de 18 octombrie 2010, ora 11.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 509) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-2504/2010 la cererea cet. Matiescu Raisa privind partajarea averii.

Judecător

Aliona Danilov

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Lotarev Eduard Vasiliu, pentru data de 2 septembrie 2010, ora 16.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea Consiliului Municipal Chișinău privind lipsirea de dreptul la spațiul locativ.

Judecător

V. Micu

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Sărbuscă Emil Alexei, a.n. 23.11.1962, pentru data de 16 septembrie 2010, ora 13.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 31) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Vozian Petru privind încasarea prejudiciului.

Judecător

Lilia Lupașco

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Botnaru Gheorghe, pentru data de 27 septembrie 2010, ora 15.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 24) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Rusu Oleg privind încasarea sumei.

Judecător

Stella Bleșceaga

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Goriainov Sergiu, pentru data de 29 septembrie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir. 1-A) în legătură cu examinarea cauzei civile la cererea lui Cuculescu Constantin privind evacuarea și obligarea de a nu crea obstacole în folosirea spațiului locativ cu instalarea reclaman-tului.

Judecător

Nicolae Șova

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Tiosa-Romanciuc Veaceslav, pentru data de 10 septembrie 2010, ora 14.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 306) în calitate de pîrît în procesul civil intentat de SRL „BiComplex” către Tiosa-Romanciuc Veaceslav privind neonorarea obligațiilor de plată.

Judecător

Oxana Robu

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SC „Bere Grup” SRL, pentru data de 24 august 2010, ora 11.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de IM „Elita-5-Altepi” SRL.

Judecător

V. Orîndaș

Judecătoria Cahul, în conformitate cu art.108 și art.103 ale Codului de procedură civilă al RM, solicită prezentarea cet-lor: Crasilnicov Igor Gheorghe, Crasilnicova Vera Mihail, Ivanova Valentina Gheorghe, Ivanov Iurie Gheorghe, Rășină Maia Andrei cu ultimul domiciliu cunoscut în Cahul, str. B.P. Hasdeu nr. 5, pentru data de 19 august 2010, ora 14.00, la ședința de judecată (Cahul, bdul Victoriei nr. 8, bir. 211) în calitate de intervenienți accesorii în cauza civilă cu nr. 2-6/2010 la cererea lui Maiboroda Alexei privind revendicarea averii naționalizate a represatului politic. În caz de neprezentare a intervenienților în instanță, pricina va fi examinată în lipsa lor.

Judecător

Vitalie Movilă

Judecătoria Cahul, în conformitate cu art.108 și art.103 ale Codului de procedură civilă al RM, solicită prezentarea cet. Știrbeț Constantin Nicolae, născut la 29.01.1965, cu ultimul domiciliu cunoscut în satul Văleni, Cahul, pentru data de 26 august 2010, ora 14.00, la ședința de judecată (Cahul, bdul Victoriei nr. 8, bir. 211) în calitate de pîrît în cauza civilă cu nr. 2-1134/2010 privind desfacerea căsătoriei la cererea reclamantei Știrbeț Raisa.

Pîrîtilui i se propune să prezinte referință și probele de care dispune referitoare la pricină. În caz de neprezentare a probelor și de neprezentare a pîrîtilui în instanță, pricina va fi examinată în lipsa lui.

Judecător

Vitalie Movilă

Procuratura Generală

ANUNȚ

În temeiul art.82 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Procuratură și a Regulamentului privind modul de promovare în serviciu a procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor comunică că, în ședința din 27.07.2010 a fost anunțat concurs pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror șef al Procuraturii r-lui Hîncești (Hotărîrea Consiliului nr.2-3d-294/10) și procuror șef al Procuraturii Anticorupție (Hotărîrea Consiliului nr.2-3d-295/10).

Cererile de participare la concurs se depun la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor (mun. Chișinău, str.Mitropolit G.Bănulescu-Bodoni nr.26, tel:22-80-64, 22-14-44) pînă la 30 august 2010.

**Secretariatul
Consiliului Superior al Procurorilor
Tel.228064, e-mail: i.virlan@procuratura.md**

Judecătoria Cahul, în conformitate cu art.108 și art.103 ale Codului de procedură civilă al RM, solicită prezentarea cet. Dobrovolschi Ion Mihai, născut la 08.02.1972, cu ultimul domiciliu cunoscut în satul Pelinei, Cahul, pentru data de 18 august 2010, ora 16.00, la ședința de judecată (Cahul, bdul Victoriei nr. 8, bir. 211) în calitate de pîrît în cauza civilă cu nr. 2-1183/2010 privind decăderea din drepturile părintești, la cererea reclamantei Dobrovolschi Aliona.

Pîrîtilui i se propune să prezinte referință și probele de care dispune referitoare la pricină. În caz de neprezentare a probelor și de neprezentare a pîrîtilui în instanță, pricina va fi examinată în lipsa lui.

Judecător

Vitalie Movilă

Judecătoria Fălești solicită prezentarea cet. Artemi Andrian Ion, a.n. 02.06.1972, domiciliat în Fălești, str. Alexandru cel Bun nr. 67, pentru data de 18 august 2010, ora 14.30, la ședința de judecată (Fălești, str. 1 Mai nr. 14, bir. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea reclamantei Cojocaru Angela privind acordarea dreptului de ieșire a copilului minor din țară.

Judecător

Valentin Trișnevschi

ÎN ATENȚIA CITITORILOR!

Săptămînalul juridic „Dreptul” publică „Citații în judecată” din toate raioanele republicii. Pentru aceasta nu este nevoie să vă deplasați la Chișinău. E de ajuns să expediați prin tel/fax (nr. 577690) copia dispoziției de plată și citația propriu-zisă, astfel economisind sume importante pentru transport. „Dreptul” poate fi procurat în oficiile „Poșta Moldovei” sau la redacție.

Date bancare: c/d 222472202641

BC Banca Socială. BIC: BSOCMD 2x722,

cod 280101722, c/f 37934018.

Publicația periodică „DREPTUL”

Închirierea manualelor pentru elevi va costa cu aproximativ un leu mai puțin

Închirierea manualelor în viitorul an de învățămînt va fi mai ieftină cu aproximativ un leu, în medie.

Pentru anul de studii 2010-2011, în învățămîntul liceal, cel mai mult va costa închirierea manualului de limba și literatura română pentru clasa a 12-a cu predarea în rusă – aproape 17 lei. Cea mai mică taxă de închiriere, puțin peste trei lei, va fi plătită de părinții elevilor din clasa a șasea pentru manualul de educație tehnologică.

Închirierea manualului de limba bulgară pentru clasa a cincea va costa 13 lei, la fel ca și a celui de limba găgăuză.

Pentru manualele de fizică, liceenii vor trebui să ofere între 4 și puțin peste 10 lei. Liceenii vor plăti cîte 8,3 lei și, respectiv, 10,3 lei, pentru folosirea manualelor de geografie și limba engleză.

În cazul în care ei pierd sau distrug manualele, părinții vor trebui să scoată din buzunar pînă la 250 de lei pentru o carte.

În holul CC va fi instalat un monitor și boxe pentru jurnaliști

Administrația Curții Constituționale a decis să îmbunătățească condițiile de activitate a jurnaliștilor care relatează despre activitatea instituției.

Președintele CC, Dumitru Pulbere a declarat, miercuri seara, la TV „Prime” că, deoarece sala de ședințe este neîncăpătoare pentru jurnaliști, a dispus instalarea unui monitor mare și boxe în holul sediului instituției care vor permite să diminueze îmbulzeala

din sala de ședințe a CC.

Pulbere s-a plîns de faptul că, mai ales la adoptarea unor decizii importante, sala de ședințe a Curții este prea mică pentru a putea asigura accesul tuturor jurnaliștilor.

„La 3 august, cînd Curtea se va pronunța asupra faptului dacă Vladimir Voronin poate sau nu să pretindă la al treilea mandat de șef de stat, monitorul și boxele vor fi deja funcționale”, a spus Dumitru Pulbere.

Aniversări

Raisa BOTEZATU,
vicepreședintele CSJ – 60 de ani

Mult stimată doamnă Raisa Botezatu,

Cu sentimentele cele mai sincere de înaltă prețuire și admirație vă adresăm sublimă cuvinte de felicitare cu prilejul frumoasei dumnravoastră aniversări.

Prin tenacitatea cu care munciți, prin înțelepciunea pe care o vădiți, prin responsabilitatea fără egal de care dați dovadă în activitatea pe cât de nobilă pe atât de responsabilă pe care o desfășurați ați câștigat incontestabil încrederea și respectul tuturor.

Ajunsă aici, la vârsta frumoaselor împliniri, cu un spirit al dreptății ireproșabil, hotărâtă și devotată ideii de perfecțiune, vă dorim multă sănătate, bucurii de la cei dragi, deplină revelație sufletească, noi împliniri și succese pe măsura așteptărilor.

La mulți ani!

* * *

Veaceslav LAZARI,
 judecător Strășeni – 45 de ani

Mult stimat domnule Veaceslav Lazari,

Fie ca această zi de o semnificație aparte pentru dumneavoastră să vă însufle și mai mult dorința de a trăi frumos viața, de a crea lucruri deosebite, astfel încât să atingeți cele mai înalte culmi. Să vă păstrați deosebitele calități cu care v-a înzestrat bunul Dumnezeu, iar anii care se vor perinda de acum încolo să vă aducă multă sănătate, clipe enorme de fericire și bucurii nenumărate de la cei dragi inimii.

La mulți ani!

* * *

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Natalia Triboni**, magistrul în drept, lector universitar Facultatea de Drept USM; **Sava Maimescu**, doctor în drept, conferențiar universitar Facultatea de Drept USM; **Victor Carauș**, doctor în drept, lector superior Facultatea de Drept USM; **Nicolae Osmochescu**, doctor în drept, profesor universitar Facultatea de Drept USM; **Ala Noga**, judecător CA E; **Angela Catană**, judecător Centru, **Nina Traciuc**, judecător CA Chișinău, **Oxana Banari**, judecător Dondușeni, **Valentina Clevadî**, judecător CSJ; **Elvira Popa**, judecător Șoldănești; **Vasile Rusu**, vicepreședintele judecătorei Strășeni; **Ghenadie Nicolaev**, judecător CSJ; **Iurie Hîrbu**, vicepreședintele judecătorei Telenești; **Valeriu Doagă**, judecător CSJ; **Vasile Grib**, judecător CA Chișinău; **Igor Serbinov**, adjunctul Procurorului General; **Alexandru Nichita**, procuror, șef-interimar secție în cadrul PG.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile astfel încât doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte de acum încolo doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și
Revista națională de drept

Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne alături de Dvs.

Zece minuni ale organismului uman

Știi că schimbăm 18 kilograme de piele într-o viață? Dar că atunci cînd dormi ești mai înalt? Află și alte lucruri uimitoare de-spre corpul uman!

1. Acidul gastric e atât de puternic încît poate dizolva zincul. Din fericire pentru noi, celulele din mucoasa stomacului se regenerează atât de repede încît acidul nu are timp să le dizolve;

2. Plămîni conțin peste 300 000 de vene capilare (cele mai mici vene din corp). Dacă ar fi puse cap la cap, ar măsura 2400 de kilometri.

3. Testiculele produc 10 milioane de spermatozoizi în fiecare zi, suficient ca un singur bărbat să repopuleze întreaga planetă în numai șase luni.

4. Oasele sînt la fel de rezistente ca și granitul. O bucată de os de mărimea unei cutii de chibrituri poate suporta o greutate de nouă tone, de patru ori mai mult decît cimentul.

5. Cel mai mare organ al corpului uman este pielea. O persoană adultă are aproximativ 1,9 metri pătrați de piele, care se regenerează în mod continuu. În timpul vieții un om schimbă în jur de 18 kilograme de piele.

6. Cînd dormi

crești cu aproximativ 8 milimetri. Dimineața te micșorezi la loc. Explicația constă în faptul că, atunci cînd ești treaz, cartilagiile sînt turtite ca niște bureți de forța gravitațională.

7. O persoană obișnuită mănîncă 50 de tone de alimente și bea 50 000 de litri de apă în timpul vieții.

8. Mușchii ochiului se mișcă de aproximativ 100 000 de ori pe zi. Ca să lucrezi la fel de mult mușchii picioarelor ar trebui să umbli 80 de kilometri în fiecare zi.

9. În 30 de minute corpul uman produce suficientă căldură ca să poată să fiarbă aproape doi litri de apă.

10. Celulele sanguine fac un tur complet al corpului în numai 60 de secunde.

Educația reduce
riscul de alienație mintală

Oamenii care au dedicat mai mult timp educației sînt mai rezistenți la apariția simptomelor de alienație mintală, relevă un studiu realizat de o echipă mixtă de cercetători din Marea Britanie și Finlanda, transmite BBC.

Cercetările realizate pe parcursul ultimului deceniu au arătat că educația este un factor decisiv în reducerea riscului de alienație mintală. Cu toate acestea, nu s-a putut constata cu exactitate dacă educația protejează creierul împotriva demenței. Ultima descoperire a dezvăluit că la o vîrstă înaintată creierul oamenilor poartă semne ale bolii indiferent de nivelul de educație. Dar diferența cea mare este faptul că

cei care au dedicat mai mult timp studiilor au reușit să lupte mai bine cu evoluția simptomelor și să reducă posibilitatea manifestării lor.

Rezultatele cercetărilor servesc drept o nouă pistă pentru cercetări ulterioare prin care se va încerca să se răspundă de ce educația face creierul mai rezistent împotriva demenței. Un lucru este însă sigur, anii petrecuți la școală au importanță pentru tot restul vieții.

Caleidoscop

50 de motociclete și o
mașină 4X4 de 1,6 tone
au trecut peste un tînar
din Republica Moldova

Cascadorul Arvat a făcut spectacol, recent, la Piatra-Neamț. Tînarul de 31 de ani din Republica Moldova i-a lăsat cu gura căscată pe oamenii care au venit să-i vadă isprava demnă de Cartea Recordurilor: 50 de motociclete au trecut peste el și, la final, o mașină 4X4 de 1,6 tone.

Pînă acum, Arvat a bifat și alte recorduri: a stat trei ore într-un bazin cu cioburi de sticlă, a dormit 17 ore îngropat în pămînt și a stat șapte ore cu tălpile pe lamele unor săbii.

Călătoriți înțelept – Călătoriți cu Vector!

Agenția de turism „Vector-Tur” vă propune cele mai avantajoase oferte pentru sezonul estival. Veți petrece vacanțe de vis pe litoralele din Bulgaria, Turcia, România și Ucraina la prețuri accesibile. Avem oferte pentru orice gust și orice exigență.

Viza, asigurarea, transportul și cazarea sînt incluse.

Ne puteți contacta la: tel. 71-64-74

tel/fax. 74-13-03

mob. 068346865

email vectortur14@gmail.com

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova,
Uniunea Juriștilor din MoldovaRedactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA,

Stelina CIOBANU, Lilia STRÎMBANU,

Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ

Redactor-stilizator: Gheorghe CHIRIȚĂ

Machetator: Maria BONDARI

Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.

BC Banca Socială.

BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia "Prag-3".

Indice – 21596

Tiraj 4600

Com. 1308